

[Udenrigsministeren.]

marked, som nu måske vil blive oprettet. Den diskrimination, danske landbrugsvarer ville møde ved salg til fællesmarkedet, ville, efterhånden som den fælles landbrugspolitik, også omfattende det britiske marked, føres ud i livet, bringe vor eksport til dette i fare. For landbruget ville en sådan udvikling være katastrofal, men også for de øvrige erhverv ville konsekvenserne af valutatabet og landbrugets indtægtsnedgang skabe vanskeligheder i form af arbejdsløshed og begrænsninger i investeringerne, og hele den igangværende industrialiseringsproces, som det danske samfund må knytte så mange fremtidshåb til, ville hæmmes.

Det er klart, at Danmark måtte søge tilslutning til dette marked. Men hvor hurtigt og i hvilken form? Eftersom forhandlingerne med England og de seks må formodes hurtigt at ville dreje sig om en fælles europæisk landbrugsordning, der også omfatter det britiske marked og det britiske landbrug, samt spørgsmålet om Commonwealth-landenes afsætning på dette marked delvis i konkurrence med dansk eksport, kan der ikke være tvivl om, at Danmarks ansøgning om optagelse bør indgives så vidt muligt samtidig med det britiske andragende og på samme måde som det britiske med sigte på forhandling om fuldt medlemskab med de rettigheder og forpligtelser, dette måtte indebære.

I regeringen er vi klar over, at der findes kredse i Danmark — ligesom i Sverige og Norge — der ville foretrække en løsere tilknytning. Jeg vil gerne som min vurdering udtale, at det må anses for overvejende sandsynligt, at kun et egentligt medlemskab vil kunne løse vore problemer især på landbrugsområdet og give os den medbestemmelsesret om de sociale problemer og arbejdskraftproblemerne, som vi må anse for ønskelig.

Ud fra de synspunkter, jeg her har anført, har regeringen gennem den erklæring, der vil være folketingets medlemmer bekendt, meddelt, at den på samme måde som Storbritannien vil rette henvendelse til Det europæiske økonomiske Fællesskab angående forhandlinger med henblik på Danmarks optagelse i fællesskabet på vilkår, der tilgodeser de danske erhvervs og det

danske samfunds, herunder Grønlands og Færøernes, særlige behov.

Regeringen, der erkender denne beslutnings vidtrækkende karakter, har ønsket, inden henvendelsen til Det europæiske økonomiske Fællesskab finder sted, at forelægge sagen i folketinget.

Det er regeringens hensigt under de forestående forhandlinger at opretholde snæver kontakt med de øvrige EFTA-lande. Man har herved i første række i tankerne den fællesudtalelse, som aftaltes på mødet i EFTAs ministerråd i London, og hvori det bl. a. fastslås, at EFTA-landenes samarbejde skal opretholdes

„i det mindste indtil der gennem forhandlinger er skabt tilfredsstillende ordninger, der tilgodeser samtlige EFTA-medlemmers forskellige legitime interesser, således at de alle bliver i stand til at deltage i et integreret europæisk marked fra den samme dato.“

For de nordiske lande rejser den nye forhandlingssituation særlige problemer. I 1949 så vi, hvorledes mulighederne for et nært forsvarssamarbejde mellem de vestlige lande gennem oprettelsen af NATO førte med sig, at de forudgående forhandlinger om en nordisk forsvarsunion blev resultatløse. På samme måde så vi i 1959, at de bredere europæiske markedsforhandlinger indhentede og overhalede de langstrakte og meget besværlige forhandlinger om den nordiske toldunion. Nu ser det ud til, at de nye muligheder for en europæisk samling, som vi drøfter her i dag, har medført en — i hvert fald midlertidig — forskel i de nordiske landes holdning, idet foreløbig kun Danmark har erklæret sin stilling.

Da NATO i sin tid blev dannet, var Danmark ikke det nordiske land, der traf sin beslutning først, og heller ikke ved EFTAs dannelse gik vi i spidsen. Når Danmark denne gang har tilkendegivet sin principbeslutning før den norske og den svenske regering, har det den særlige handelspolitiske baggrund, som jeg har nævnt, og som jeg er sikker på de øvrige nordiske lande vil forstå og anerkende.

Norge og Sverige har ud fra forskellige motiver endnu ikke taget stilling. Vi forstår dette, og vi tror, at det med smidighed fra alle sider vil kunne lykkes at finde løs-